

פרשת שלח לך

המרגלים צדיקים או רשעים

מצד אחד אומרת הגמ' בסוטה (לד,ב-לה,א) 'וישובו מתור הארץ וילכו ויבואו- אמר ר"י משום רשב"י: מקיש הליכה לביאה, מה ביאה בעצה רעה אף הליכה בעצה רעה', ומצד שני נאמר במדרש רבה (במדבר טז,ה) '..מכאן שהיו צדיקים בפני ישראל ובפני משה' וכן פרש"י 'כלם אנשים- כל אנשים שבמקרא ל' חשיבות ואותה שעה כשרים היו' (במדבר יג,ג)?

ואפשר בפשטות לומר שכשניבחרו היו צדיקים אבל כשיצאו היו רשעים.

אלא שבמדרש ממשיך '..ואח"כ לסוף ארבעים שנה נהפכו ועשו כל הצרה' הרי שעד שחזרו לא היו רשעים?

ואולי אפשר שהלכו בעצה רעה אבל לא החליטו לגמרי שיוציאו דיבתה ולכן עדיין לא נחשבו רשעים. אולם נראה שיש בכך רמז לדברי הרב חיים דרוקמן שליט"א שמסביר שהמרגלים חטאו כי רצו לחיות רק בקדושה ולכן לא ליכנס לארץ הגשמית, מימלא מובן שכל רצונם היה לקדושה ולכן נחשבו צדיקים, אולם בפועל כשהמרידו נגד א"י בזה חטאו ולכן מאז נחשבים לרשעים.

אי נמי- ע"פ דברי הרב שלמה גורן זצ"ל שהסביר שיש 2 סוגי ריגול שאליהם נישלחו המרגלים (שזה ההבדל בין הסיפור שבמדבר לדברים) אז מובן שבריגול של בדיקת הארץ אם טובה מהתחלה נחשבים לרשעים בזה, שהלכו בעצה רעה, אבל מצד הריגול להכנה לכיבוש הארץ בזה נחשבו צדיקים עד שחטאו והמרידו שלא ליכנס לארץ שבכך גם פגמו בריגולם לצורך כיבוש הארץ.